

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoP/42/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412213956
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4412213956.6

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a členiek senátu JUDr. Marty Polyákovej a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci manžela: P. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. J., E. XXXX/XX, t.č. K., Z. XX, proti manželke: L. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. J., E. XXXX/XX, zastúpená: Advokátska spoločnosť s.r.o., so sídlom Nové Zámky, Podzámska 32, IČO: 36 813 401, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní manžela proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 16P/178/2012-777 zo dňa 20. augusta 2015 - v časti odňatia oslobodenia manžela od súdnych poplatkov a v časti uloženia povinnosti manželovi zaplatiť trovy štátu a tiež o odvolaní manželky v časti uloženia povinnosti manželke zaplatiť trovy štátu, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa odňatia oslobodenia manželovi (navrhovateľovi) od súdnych poplatkov **p o t v r d z u j e .**

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa výrokov o trovách štátu **m e n í t a k , ž e m a n ž e l (P . I .) j e p o v i n n ý z a p l a t i ť t r o v y k o n a n i a š t á t u 3 3 1 , 1 2 e u r n a ú č e t O k r e s n é h o s ú d u N o v é Z á m k y d o 3 d n í o d p r á v o p l a t n o s t i t o h t o u z n e s e n i a .**

Ž i a d e n í z ú č a s t n í k o v n e m á n á r o k n a n á h r a d u t r o v o d v o l a c i e h o k o n a n i a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Okresný súd Nové Zámky ako súd prvej inštancie dňom 20.08.2015 odňal navrhovateľovi - manželovi oslobodenie od súdnych poplatkov, manželovi uložil povinnosť zaplatiť 165,56 eur na účet súdu prvej inštancie ako trovy štátu do 30 dní od právoplatnosti uznesenia, ďalej odporkyni - manželke uložil povinnosť zaplatiť 165,56 eur na účet súdu prvej inštancie ako trovy štátu do 30 dní od právoplatnosti uznesenia, účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania a posledným výrokom manželku nezaviazal na zaplatenie súdneho poplatku za návrh na začatie konania a za odvolanie. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 138 ods. 5, § 144, § 148 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Dôvodil tým, že manžel sa návrhom voči manželke domáhal rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode s tým, že o trovách konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Uznesením č.k. 16P/178/2012-575 súd nepriznal manželovi oslobodenie od súdnych poplatkov. Voči rozsudku aj uzneseniu podal manžel odvolanie. Krajský súd v Nitre rozsudkom č.k. 8CoP/7/205-755 (správne malo byť 8CoP/7/2015-755) napadnutý rozsudok potvrdil a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že manželovi priznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že manželovi dňom 20.08.2015 odňal priznané oslobodenie, nakoľko z lustrácie v registri Sociálnej poisťovne zo dňa 20.08.2015 mal preukázané, že manžel je od 01.01.2015 zamestnaný v spoločnosti EPERMISO, s.r.o. s hrubým príjmom od 483,73 eur do 630,88 eur a súčasne je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 163,50 eur, na základe toho sa zmenili pomery, ktoré už nezakladali

zákonný nárok na oslobodenie od súdnych poplatkov. O trovách konania účastníkov súd rozhodol v zmysle § 144 OSP tak, že im nepriznal právo na náhradu trov konania, nakoľko išlo o konanie o rozvod a neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré by svedčili o potrebe rozhodnúť v prospech niektorého z účastníkov. Ďalej súd poukázal na to, že v konaní bol vypracovaný znalecký posudok znalkyňou PhDr. Zuzanou Bielikovou č. 76/20013 (správne malo byť 76/2013), znalkyni bola uznesením Okresného súdu Nové Zámky č.k. 16P/178/2012-215 priznaná odmena vo výške 731,12 eur, pričom suma vo výške 400 eur bola hradená zo záloh zložených účastníkmi, suma vo výške 331,12 eur bola uhradená z rozpočtových prostriedkov súdu s tým, že o trovách štátu, bude rozhodnuté po skončení konania. Na základe toho súd zaviazal účastníkov na úhradu trov štátu každého vo výške 165,56 eur, keďže znalečné bolo hradené z rozpočtových prostriedkov súdu, pričom štát má proti účastníkom právo na náhradu trov konania a pri úhrade záloh na znalecké dokazovanie bola uhradená rovnaká suma, pričom manželovi súd odňal oslobodenie od súdnych poplatkov.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie v časti uloženia jej povinnosti zaplatiť trovy štátu podala včas odvolanie manželka. Namietala, že všetky náklady spojené s konaním boli vyvolané manželom a jeho prístupom ku konaniu, hlavne je však osobou v hmotnej núdzi, sú u nej splnené podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov a prostriedky na úhradu nákladov trov štátu nemá. Dodala, že po ukončení konania sa musí ďalej sporiť s manželom exekučne a v trestnom konaní, domáha sa vydania maloletého dieťaťa do svojej starostlivosti, zároveň podala návrh na vydanie predbežného opatrenia v konaní o určenie ďalšieho nájomcu bytu a tiež návrh vo veci samej. V týchto konaniach požiadala Centrum právnej pomoci o priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci vo veci zrušenia práva nájmu manželov k družstevnému bytu, kde bola posúdená ako osoba v hmotnej núdzi. Poukázala na to, že je matkou štyroch detí, o tri sa stará osobne a štvrté dieťa je zverené do jej osobnej starostlivosti a v súčasnosti prebieha výkon rozhodnutia ohľadom vydania jej dieťaťa. Zdôraznila, že má príjmy z výživného a rodičovský príspevok s prídavkami na deti. Na základe uvedených skutočností žiadala, aby súd zrušil napadnuté uznesenie v časti týkajúcej sa jej povinnosti zaplatiť trovy štátu. V podanom odvolaní manželka zároveň žiadala o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov s tým, že v danom štádiu ide už len o náklady trov štátu vyplývajúce z napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie. Na preukázanie svojich majetkových pomerov poukázala na rozhodnutie Centra právnej pomoci a vyplnené tlačivo pre dokladovanie pomerov pre účely oslobodenia od súdnych poplatkov.

3. Písomné vyjadrenie k odvolaniu manželky podané nebolo.

4. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie v časti odňatia oslobodenia manžela od súdnych poplatkov a v časti uloženia povinnosti manželovi zaplatiť trovy štátu podal včas odvolanie manžel. Namietal, že voči znaleckému posudku znalkyne PhDr. Zuzany Bielikovej č. 76/2013 podal námietku zo dňa 01.11.2013 a k námietke zaslal aj vyjadrenie zo dňa 22.11.2013 z MŠ Kaméliová BA, ktorú syn navštevoval. Ďalej uviedol, že dňa 19.11.2014 sa na súde prvej inštancie konalo pojednávanie, kde v zápisnici PhDr. Zuzana Bieliková vypovedala, že po tom, ako prišiel navrhovateľ (manžel) bola presvedčená, že pôjde o človeka, ktorý sa bude neustále sťažovať, vyvolávať a obťažovať, čo sa aj uskutočnilo, čo vyplýva z jeho osobnostných a povahových vlastností. Na základe jej výpovede pred súdom jeho osobu vyšetrovala na základe „dojmológie“. Nikdy predtým sa so znalkyňou nestretol. Trval na tom, že znalkyňa bola voči jeho osobe od prvého momentu zaujatá a znalecký posudok vypracovala v prospech manželky. Na základe vypracovaného znaleckého posudku odporučila znalkyňa zveriť maloletého P. do starostlivosti matky, pretože podľa znalkyne on nemal predpoklady, aby zabezpečil zdravý psychický osobnostný vývin maloletého dieťaťa. V uznesení súdu prvej inštancie zo dňa 21.10.2013 bola priznaná odmena znalkyni. V podrobnom rozpise bolo uvedené, že psychologické vyšetrenie P. I. trvalo 2 hodiny, a otca P. I. trvalo 3 hodiny, čo podľa neho nie je pravdou. So znalkyňou sa aj so synom stretli cca 10:10 a odchádzali so synom krátko po 12:00. Ďalej uviedol, že rozsudkom súdu prvej inštancie zo dňa 19.11.2014 na základe znaleckého posudku znalkyne bol maloletý P. zverený do osobnej starostlivosti matke. Voči rozsudku podal on odvolanie a Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 05.03.2015 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Od júla 2012 dodnes je maloletý P. u neho a nechce od neho odísť, stretnutia maloletého s matkou sú pre neho deprimujúce. Ďalej poukázal na to, že v zmysle lekárskej správy zo dňa 28.08.2015 MUDr. Kováčová (detský psychiater), uviedla, že ak maloletý nie je v kontakte s matkou alebo ak nie sú výstupy (napr. s policajtni), maloletý je v poriadku, pričom tiež uviedla, že kontakt s matkou nie je možný a v súčasnej situácii kontakt s matkou neodporúča. Maloletý sa stále nachádza v jeho starostlivosti, matka sa o dieťa nezaujíma a ani na dieťa žiadnym spôsobom neprispieva. Jeho mesačné výdaje za bývanie ich oboch sú 223,42 eur (190eur bytové družstvo, 26,07 eur ZSe, 6 eur plyn),

ostatné výdaje 137,15 eur (SISP úver 31,25 eur, vedenie úverového účtu 5,90 eur, splátková dohoda o uznaní dlhu spoločnosti KRUK 100 eur). Výdaje na maloletého od januára 2015 vyčíslil sumou 110 eur ako MŠ výdaje, a 1102,81 eur ako ZŠ výdaje a ostatné výdaje na maloletého. V súvislosti s uvedenými skutočnosťami nesúhlasil s doplatením znalečného vo výške 165,56 eur, žiadal preto, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zamietol a priznal mu oslobodenie od súdnych poplatkov.

5. Písomné vyjadrenie k odvolaniu manžela podané nebolo.

6. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (podľa § 34 CSP) preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal, v medziach podaných odvolaní podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a po preskúmaní uznesenia v napadnutých častiach dospel k záveru, že a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 CSP potvrdiť v časti odňatia oslobodenia manžela od platenia súdnych poplatkov a podľa § 388 CSP zmeniť v časti uloženia povinnosti manželovi a manželke zaplatiť trovy štátu.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že manžel sa návrhom na rozvod manželstva a na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode zo dňa 27.06.2012 domáhal rozvodu manželstva s manželkou a zverenia maloletého P. I., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode do jeho výchovy, uloženia povinnosti manželke prispievať na výživu maloletého sumou 100 eur mesačne a dočasného zákazu styku manželky s maloletým dieťaťom. Dňa 24.07.2012 podal manžel na súd prvej inštancie žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov (č.l. 19 spisu) spolu s vyplneným „Tlačivom pre dokladovanie pomerov účastníka konania, ktorý navrhuje, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov“ (ďalej len „tlačivo“). Na pojednávaní dňa 16.04.2013 súd prvej inštancie rozhodol o nariadení znaleckého dokazovania ohľadne zverenia maloletého dieťaťa na čas po rozvode. Uznesením č.k. 16P/178/2012-172 zo dňa 06.05.2013 ustanovil súd znalca z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí PhDr. Zuzanu Bielikovú za účelom vypracovania znaleckého posudku a zároveň účastníkom uložil povinnosť zložiť preddavok na trovy spojené s podaním znaleckého posudku, každému vo výške 200 eur. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 16P/178/2012-181 zo dňa 10.07.2013 poukázal znalkyni zo záloh zložených účastníkmi od každého po 100 eur. Ďalším uznesením č.k. 16P/178/2012-215 zo dňa 21.10.2013 priznal súd znalkyni znalečné za znalecký posudok č. 76/2013 vo výške 531,12 eur a z rozpočtových prostriedkov súdu poukázal znalkyni zo záloh zložených účastníkmi od každého po 100 eur. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 16P/178/2012-559 zo dňa 19.11.2014. Zároveň uznesením č.k. 16P/178/2012-575 súd nepriznal manželovi oslobodenie od súdneho poplatku. Voči rozsudku aj uzneseniu podal manžel odvolanie. Krajský súd v Nitre rozsudkom č.k. 8CoP/7/2015-755 zo dňa 05.03.2015 napadnutý rozsudok potvrdil a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že manželovi priznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Z lustrácie v registri Sociálnej poisťovne zo dňa 20.08.2015 (č.l. 773 spisu) vyplývalo, že manžel je od 01.01.2015 zamestnaný v spoločnosti EPERMISO, s.r.o. s hrubým príjmom od 483,73 eur do 630,88 eur a súčasne je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 163,50 eur. Následne súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením.

8. S účinnosťou od 01.07.2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Uvedeným dňom nadobudol účinnosť aj Civilný mimosporový poriadok, podľa ktorého sa prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone; v tomto zákone sú upravené konania v niektorých rodinnoprávných veciach (i konanie o rozvod manželstva). V zmysle § 2 ods. 1 CMP sa na konania podľa tohto zákona použijú subsidiárne ustanovenia CSP. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CMP. Zároveň však uvedený právny predpis v ustanovení § 395 ods. 2 stanovuje výnimky z tohto základného pravidla. Podľa tohto ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

9. Podľa § 138 ods. 1 OSP v znení účinnom do 30.06.2016, na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

10. Podľa § 138 ods. 5 OSP v znení účinnom do 30.06.2016, priznané oslobodenie súd kedykoľvek za konania odníme, prípadne i so spätnou účinnosťou, ak sa do právoplatného skončenia konania ukáže, že pomery účastníka oslobodenie neodôvodňujú, prípadne neodôvodňovali.

11. Podľa § 254 ods. 1 CSP súd na návrh prizná oslobodenie od súdneho poplatku, ak to odôvodňujú pomery strany.

12. Podľa § 254 ods. 2 CSP priznané oslobodenie od súdneho poplatku súd kedykoľvek počas konania odníme, a to i so spätnou účinnosťou, ak sa do právoplatného skončenia konania preukáže, že pomery strany neodôvodňujú alebo neodôvodňovali oslobodenie od súdneho poplatku.

13. V súvislosti s odvolaním manžela (navrhovateľa) proti uzneseniu súdu prvej inštancie v časti odňatia jeho oslobodenia od (platenia) súdnych poplatkov dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie v napadnutej časti aj správne odôvodnil, preto sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej časti a v odôvodnení rozhodnutia sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia o odňatí oslobodenia od platenia súdnych poplatkov manželovi odvolací súd dodáva, že príjem zo závislej činnosti (zo zamestnania) spolu s výškou poberaného invalidného dôchodku postačujú manželovi na to, aby mohol hradiť vzniknuté súdne poplatky bez vážneho ohrozenia vlastnej sociálnej situácie. Nič na tom nemení ani manželom vyplnené Tlačivo pre dokladovanie pomerov (č.l. 845 spisu), v ktorom uvádza svoje mesačné výdavky na bývanie u svojej matky v celkovej výške 148,04 eur, mesačné splátky na bankové úvery v celkovej výške 137,15 eur (100 + 31,25 + 5,90), rodinnú výpomoc matke mesačne vo výške 120 eur, mesačné výdavky pre spoločnosť Orange, a.s. vo výške 66 eur, daň za rok 2015 vo výške 4,59 eur ročne. Odvolací súd neuznal manželovi výdavky na maloletého syna P., keďže v zmysle rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č.k. 16P/178/2012-559 zo dňa 19.11.2014 zveril súd maloletého Romana na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matke (manželke) a otcovi (manželovi) uložil povinnosť platiť výživné na maloletého vo výške 50 eur mesačne, a ako sám manžel v podanom tlačive uvádza, vedie sa voči nemu konanie o výkon rozhodnutia (sp. zn. 11Em/1/2015). V neposlednom rade poukazuje odvolací súd na skutočnosť, že v prebiehajúcom konaní už manželovi nemá aká poplatková povinnosť vzniknúť, preto priznanie oslobodenia od platenia súdneho poplatku nemá ani z praktického pohľadu žiadny význam.

14. Podľa § 148 ods. 1 OSP v znení účinnom do 30.06.2016, štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Ak sú u niektorého účastníka predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tomuto účastníkovi zníži o rozsah, ktorý mu súd priznal.

15. Pokiaľ išlo o náhradu trov konania štátu, ustanovenie § 148 OSP upravovalo túto náhradu takým spôsobom, že štát mal právo na vzniknuté trovy, ktoré platil, avšak iba proti účastníkom, u ktorých neboli predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov a v závislosti od výšky zodpovedajúcej pomeru úspechu podľa výsledkov konania. Bolo pritom irelevantné, na koho podnet alebo preukázanie kým tvrdených skutočností bolo znalecké dokazovanie nariadené. V prípade, ak na strane účastníka boli splnené podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov, trovy, ktoré by inak pripadli na tohto účastníka podľa výsledku konania znášal štát. Nebolo pritom rozhodujúce, či účastníkovi bolo rozhodnutím súdu priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, ale to, či inak boli splnené podmienky pre priznanie oslobodenia podľa § 138 OSP. V takom prípade sa náhrada trov proti tomuto účastníkovi znížila o rozsah, ktorý mu súd priznal.

16. Pod vecnou správnosťou treba rozumieť správne zistenie skutkového stavu, správnu aplikáciu príslušnej hmotnoprávnej normy na zistený skutkový stav, súčasne aj vydanie rozhodnutia v súlade s ustanoveniami procesného práva. (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22. februára 2011 sp. zn. 4 Cdo 212/2010)

17. V súvislosti s odvolacími námietkami oboch účastníkov voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie v časti, v ktorej každému z nich uložil povinnosť zaplatiť trovy štátu dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie správne ustálil, že v konaní bol vypracovaný znalecký posudok znalkyňou PhDr.

Zuzanou Bielikovou č. 76/2013, znalkyni bola uznesením č.k. 16P/178/2012-215 priznaná odmena vo výške 731,12 eur, pričom suma vo výške 400 eur bola hradená zo záloh zložených účastníkmi a suma vo výške 331,12 eur bola uhradená z rozpočtových prostriedkov súdu. Keďže znalečné bolo hradené z rozpočtových prostriedkov súdu, mal štát proti účastníkom právo na náhradu trov konania vynaložené na znalecké dokazovanie. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie bola v platnosti právna úprava (Občiansky súdny poriadok), v zmysle ktorej bolo povinnosťou uhradiť trovy štátu účastníkmi, u ktorých nebol predpoklad na oslobodenie od súdnych poplatkov v zmysle § 138 OSP. Ako už bolo zdôvodnené vyššie, súd prvej inštancie správne odňal manželovi oslobodenie od súdnych poplatkov a teda ho aj správne zaviazal na úhradu trov štátu, ktoré neboli uhradené zloženým zálohom. Zároveň však nepostupoval v súlade s vtedy platnou právnou úpravou, keď na zaplatenie príslušnej časti trov štátu (165,56 eur) zaviazal zároveň aj manželku bez toho, aby u nej skúmal predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, čo v konečnom dôsledku dokazuje aj uznesenie súdu prvej inštancie č.k. 16P/178/2012-843 zo dňa 01.12.2015, ktorým priznal manželke oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu. V tejto časti nebolo rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti trov štátu vecne správne. V priebehu odvolacieho konania však došlo k zmene právnej úpravy, keď prijatím Civilného sporového poriadku došlo k vylúčeniu ustanovení Občianskeho súdneho poriadku týkajúcich sa trov štátu (a tiež povinnosti skúmať podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov).

18. Podľa § 52 ods. 1 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát (§ 49 ods. 1 CMP).

19. Podľa § 55 ods. 1 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. O povinnosti nahradit' trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh (§ 57 CMP).

20. V mimosporových konaniach upravených citovaným zákonom platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil. Každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. Civilný mimosporový poriadok však pripúšťa výnimky, pričom jednu z výnimiek predstavuje aj § 55 CMP, ktorý oprávňuje súd priznať náhradu trov konania aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Napríklad v konaní o rozvod manželstva dáva súdu možnosť priznať náhradu trov konania tomu z manželov, ktorý svojím správaním nedal príčinu k rozvratu vzťahov medzi manželmi a pod. Zákon nekonkretizuje, komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať, preto nie je namieste zužujúci výklad, že tak môže urobiť len v prospech účastníka. Zákonodarca konštatoval, že materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní. Treba zároveň zdôrazniť, že pre aplikáciu § 55 CMP nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní. Pre určenie povinnosti nahradit' trovy konania medzi účastníkmi nie je významné, že niektorý z nich je oslobodený od súdnych poplatkov.

21. Ako už bolo uvedené, prijatím novej právnej úpravy nemožno v zásade ďalej (v odvolacom konaní) vo veci aplikovať ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku o trovách štátu. Keďže však právoplatnosťou rozsudku (za účinnosti OSP) vo veci samej vzniklo štátu právo na náhradu trov konania ním zaplatených (§ 148 ods. 1 OSP), účinky úkonov (aj vyplatenia trov znalkyni štátom a oslobodenia manželky) do 01.07.2016 vykonávaných zostali zachované a zároveň v zmysle novej právnej úpravy by nebol dôvod na nepriznanie nákladov na vypracovanie znaleckého posudku (znalečného znalkyni), pretože tejto už bolo príslušné znalečné vyplatené z rozpočtových prostriedkov súdu prvej inštancie v plnej výške, musel odvolací súd uložiť povinnosť na zaplatenie doteraz neuhradenej časti znalečného vo výške 331,12 eur (t.j. časti, ktorá nebola pokrytá ich zálohami) na účet súdu prvej inštancie. Odvolací súd preto zaviazal na úhradu trov štátu manžela (Romana Henteka), nakoľko to aj za účinnosti nových predpisov považoval za spravodlivé.

22. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa výrokov o trovách štátu podľa § 388 CSP zmenil tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

23. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52, § 57 a § 58 CMP v spojitosti s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok náhradu trov odvolacieho konania,

nakoľko v danej veci nevzhladol s ohľadom na okolnosti prípadu dôvod na priznanie nároku na náhradu trov niektorému z účastníkov a účastníci si nárok na náhradu trov neuplatnili.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).